

μαυτᾶδες ἀναγνώνοντα τὲς γραφεῖς... ἐγράψαν του μετ' ἐγγάλην ταπεινῶσιν».

Ἀναγινώσκω κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Οἶν. Τραπ.): Ἀναγνώθω τὸ γράμμα πολλαχ. Αὐτὸς ὅλο μ' ἀναγνώθει (διαρκῶς ἀναγινώσκει τὰ ὑπ' ἐμοῦ γραφέντα ἢ ὑπαγορευθέντα) Κίμ. || Φρ. Γάδαρι, γαδάρον ὑγιέ, γράβγεις τσι ἀνιγνώνεις, πόσο ἄστρα ἔχ' ἢ -ῶ-οὐρανός; (σκωπτικῶς πρὸς μελετηρὸν) Κυθ. Ἀπὸ τὸ γράμμα μ' κ' ἀναγνώσκειται (κ' ἀνα... ἐκ τοῦ κ' ἀνα...) Τραπ. || Παροιμ.

Ἄ δὲν ξέρης ν' ἀναγνώθης, μὴν ἀνοίγης τὰ κιτάπια (ἐπὶ τῶν ἀναξίων τῶν ἐπιχειροῦντων μεγάλας ἐπιχειρήσεις) Λεξ. Δημητρ. || Ἄσμ.

Ἄν θὰ σοῦ στείλω τὴ γραφὴ καὶ σὰν θὰ τὴ ν'εγνώσης

Τὴ μαῦρο του ὀνάτισε, τὸ γράμμα ἀνεγνώθει Κάρπ.

Μηδὲ παπᾶς τὸ ν'έγνων-νε μηδὲ διάκως τὸ διάλυε Ρόδ.

Νὰ φέλνῃ, νὰ καλιναρχῇ, νὰ γράφῃ, ν' ἀναγνώθῃ Μάν.

Ἀπὸ κἀνεις κ' ἐνέγνωνσεν, κἀνεις κ' ἐξέρει ντὸ λέγει, ἔναν παιδίν, καλὸν παιδίν, ἔρχεται κὶ ἀναγνώθει

Τραπ. Συνών. διαβάσω. 2) Ἀνακινῶ Πελοπν. (Βούρ-βουρ.): Πρῶτα τοῖς ἀναγνώνει τοῖς δουλεῖς καὶ στερ'νὰ δὲ μιλάει

ἀναγνωρίζω λόγ. κοιν. ἀνεγνώριζω Ἄνδρ. Νάξ. (Βόθρ.) Ρόδ.

Τὸ ἀρχ. ἀναγνώριζω.

1) Γνωρίζω ἐκ νέου τινὰ ἢ τι καὶ πρότερον γνωστὸν λόγ. κοιν.: Τὸν ἀνεγνώρισα ἀπὸ τὴν περπατησιά του - τὴ φωνή του κττ. Ἐπάχυνε καὶ δὲν ἀναγνωρίζεται λόγ. κοιν. || Ἄσμ.

Τώρα ποῦ τὴν ν'εσιόρισα, | τώρα τὴν ἀνεγνώρισα Ρόδ. 2) Ἀποδέχομαι, ὁμολογῶ λόγ. κοιν.: Ἀνεγνώρισε τὸ λάθος του - τὸ χρέος του - τὴν ὑπογραφὴν του κττ. Δὲν τὸν ἀναγνωρίζει ὡς συγγενὴ του. 3) Μετοχ. ἀναγνωρισμένος = λίαν γνωστὸς λόγ. κοιν.: Ἀναγνωρισμένο κατάστημα.

ἀναγνώρισι ἢ, λόγ. σύνηθ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐς. ἀναγνώρισις.

1) Ὁμολογία, ἐπιβεβαίωσις: Ἀναγνώρισι τῆς εὐεργεσίας. 2) Ὡς στρατιωτικὸς ὄρος, ἐξερεῦνησις ἐχθρικῆς περιοχῆς: «Ἐστάλη τὸ ἵππικὸ γιὰ ἀναγνώρισι». Πέταξε ἓνα ἀεροπλάνο νὰ κάμῃ ἀναγνώρισι.

ἀνάγνωσι ἢ, λόγ. κοιν. καὶ δημῶδ. Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐς. ἀνάγνωσις.

Ἀνάγνωσις ἔνθ' ἀν.: Ξέρει ἀνάγνωσι καὶ γραφὴ. Κάνει καλὴ ἀνάγνωσι. Συνών. ἀναγνώσιμον, ἀνάγνωσμα, διάβασμα.

ἀναγνώσιμον τό, Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀναγνώθω.

Ἀνάγνωσις: Ἐμορφον ἔν' τῇ παιδί' τ' ἀναγνώσιμον. Συνών. ἀνάγνωσι, ἀνάγνωσμα, διάβασμα.

ἀνάγνωσμα τό, λόγ. σύνηθ. ἀνάγνωσμαν Λυκ. (Λι-βύσσ.) ἀνέγνωμα Α.Ρουμ. (Καρ.)

Τὸ μεταγν. οὐς. ἀνάγνωσμα.

1) Πᾶν ὅ,τι ἀναγινώσκειται, τὸ ἀναγινωσκόμενον ἔνθ' ἀν.: Εἶναι εὐχάριστον ἀνάγνωσμα τὸ δεῖνα βιβλίον. || Φρ. Προφητειῶν τὸ ἀνάγνωσμα (ἐπὶ μακρῶν καὶ ἀνοήτων λόγων. Ἐκ τῶν ἐκκλησιαστικῶν φρ. «παροιμιῶν τὸ ἀνάγνωσμα», «προφητείας δεῖνα τὸ ἀνάγνωσμα» κττ., ὧν παροιμιῶν καὶ προφητειῶν ἢ ἀνάγνωσις πολλάκις διαρκεῖ πολὺ) πολλαχ. Ἀνοησίας ἢ φλυαρίας τὸ ἀνάγνωσμα (συνών. τῇ προηγου-

μένη) Ἡπ. Θράκ. Κρήτ. Μακεδ. Ἄλλης Κυριακῆς ἀνάγνωσμα (ἐπὶ πράγματος ἄλλοκότου) Θήρ. Κρήτ. || Ἄσμ.

Καὶ κάθονταν κὶ ἀνέγνωσε χαρτὶ καὶ καλαμάρι κὶ ἀπ' τὸ πολὺ τ' ἀνέγνωμα κὶ ἀπ' τὸ πολὺ τὸ γράμμα ἐσείστηκαν τὰ χέρια του κ' ἔπεσεν ἡ μελάνη

Καρ. 2) Διήγησις ἐφημερίδων μυθιστορηματικὴ προξενούσα ἐντύπωσιν λόγ. σύνηθ. || Φρ. Ἀνάγνωσμα ἔγινε ἡ ὑπόθεσι τοῦ δεῖνα. Τὸν ἔκαμαν ἀνάγνωσμα (τὸν ἐξέθεσαν διὰ τῶν ἐφημερίδων).

ἀναγνωσμάτιο τό, λόγ. κοιν.

Ἐκ τοῦ οὐς. ἀνάγνωσμα.

Εἰς τὴν σχολικὴν γλῶσσαν, βιβλίον περιέχον ἀναγνώσματα διὰ τοὺς μαθητάς. Συνών. ἀναγνωστικό.

ἀναγνωστάκι τό, Κρήτ. — Α' Ἐφταλ. Μαζώχτρ. 216.

Ὑποκορ. τοῦ οὐς. ἀναγνώστης.

Ὁ μικρὸς ἀναγνώστης τῆς ἐκκλησίας ἔνθ' ἀν.: Ἐγέμισε ἀὸ χωρὶὸ ἀναγνωστάκι Κρήτ. Συνών. ἀναγνωστικό-πουλλο. Καὶ ὡς ἐπών. Ἀναγνωστάκις πολλαχ.

ἀναγνωστεύω Θεσσ. (Ἄλμυρ.) Μέσ. ἀναγνωστεύομαι Πελοπν. (Τριφυλ.)

Ἐκ τοῦ οὐς. ἀναγνώστης.

1) Γίνομαι ἀναγνώστης ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσσ. (Ἄλμυρ.)

2) Διδάσκομαι τὰ στοιχειώδη γράμματα, ἀνάγνωσιν καὶ γραφὴν Θεσσ. (Ἄλμυρ.) Πελοπν. (Τριφυλ.): Ἀναγνώστεψε τὸ παιδί τοῦ δεῖνα Ἄλμυρ. Ἐχω δὴτὸ παιδιὰ ἀναγνωστέμενα Τριφυλ.

ἀναγνωστήρι τό, Λεξ. Δεῖκ ἀναγνωστήρ' Θράκ. (Αἰν.) Σκοπ.

Ἐκ τοῦ μεσν. οὐς. ἀναγνωστήριον. Πβ. Ἡσύχιον, «ἀναγνωστήριον ἀναλόγιον».

Ὁκρίβας ἐκκλησιαστικὸς ξύλινος, στενὸς καὶ πολυγωνικὸς ἢ στρογγυλὸς ἢ ἄλλου σχήματος, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἀπόκεινται τὰ πρὸς χρῆσιν τῶν ψαλτῶν ἱερὰ βιβλία. Συνών. ἀναλογεῖο, ἀναλόγι.

ἀναγνώστης ὁ, κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.) ἀνεγνώστης Θήρ. Θράκ. (Σαρεκκλ.) Α.Κρήτ. Σῦρ. Χίος ἀνεγνώστ' Σάμ. Στερελλ. (Αἰτωλ.) ἀναγνώστη Τσακων.

Τὸ μεταγν. οὐς. ἀναγνώστης.

1) Ὁ ἀναγινώσκων τι λόγ. σύνηθ.: Οἱ ἀναγνώσται τῶν ἐφημερίδων. 2) Παιδίον δι' ἰδίας ἀκολουθίας χειροθετούμενον ἐν τῷ ναῷ ὑπὸ ἀρχιερέως ἢ ἡγουμένου ἐν ναῷ μοναστηρίου διὰ νὰ ἀναγινώσκῃ τὸν ἀπόστολον καὶ βοηθῇ τὸν ἱερέα καὶ ψάλτην. Τὸ ἀξίωμα τοῦ ἀναγνώστου εἶναι τὸ κατώτατον ἐκκλησιαστικὸν ἀξίωμα, διὰ τοῦ ὁποίου διέρχεται ὁ μέλλων νὰ χειροθετηθῇ ὑποδιάκονος καὶ ἔπειτα νὰ χειροτονηθῇ διάκονος προαγόμενος οὕτω εἰς τὸν πρῶτον βαθμὸν τῆς ἱερωσύνης κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.) Τσακων.: Ἐγὼ τὸ παιδί μου θὰ τὸ κάμω ἀναγνώστη. Σήμερα ὁ δεσπότης χειροτόνησε τὸν γιὸ τοῦ δεῖνα ἀναγνώστη κοιν. || Φρ. Ἀναγνώστης εἶναι καὶ γράμματα δὲν ξέρει! Ἡπ. || Ἄσμ.

Γραμματικὸς κὶ λειτουργὸς κὶ ψάλτης κὶ ἀναγνώστης Μακεδ.

Νυφούλλα, δὲ μᾶς ντρέπεσαι, δὲ μᾶς παραφοβᾶσαι,

ποῦ ἔχεις πεθερὸ παπᾶ κὶ ἀδράδερφ' ἀναγνώστη;

Πελοπν. (Τρίπ.) Ἡ λ. καὶ ὡς ἐπών. πολλαχ. β) Νέος ὑπὸ δοκιμασίαν διὰ τὸ μοναχικὸν στάδιον ἀνέκων εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μοναχοῦ, ὑποτακτικὸς Θήρ. Συνών. καλογε-ράκι, καλογεροπαίδι. 3) Ὁ γινώσκων τὰ στοιχειώδη

γράμματα, ἀνάγνωσιν καὶ γραφήν Κρήτ. Πελοπν.(Τριφυλ.)

β) Διδάσκαλος Μακεδ. —(Ἑθν. Ἀγωγ. 1901 σ. 124).

4) Εἰρωνικῶς ὁ ὄνος Λευκ. Θράκ. (Κομοτ.) Πελοπν. (Λακων.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) 5) Εἶδος ἰχθύος μεγάλου μεγέθους Σῦρ.

ἀναγνωστικὸν τό, λόγ. κοιν.

Ἐκ τοῦ οὐδ. τοῦ ἀρχ. ἐπιθ. ἀναγνωστικὸς κατὰ παράλειψιν τοῦ οὐσ. βιβλίον.

Εἰς τὴν σχολικὴν γλῶσσαν βιβλίον περιέχον τεμάχια λογοτεχνικά πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν. Συνών. ἀναγνωσματοῦ.

ἀναγνωστόπουλλο τό, ΣΖαμπελ. Ἄσμ. δημοτ. 745 —Λεξ. Βλαστ.

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. ἀναγνώστης.

Ὁ μικρὸς ἀναγνώστης ἔνθ' ἀν. : Ἄσμ.

Παπᾶς τὴν εἶδε σώπασε, διάκως δὲν ἐλειτούργα
κ' ἐκεῖα τ' ἀναγνωστόπουλλα ᾤφταν τὰ συναξάρια

ΣΖαμπελ. ἔνθ' ἀν. Συνών. ἀναγνωστακί. Τὸ ἀρσ. Ἀναγνωστόπουλλος ὡς ἐπών. πολλαχ.

ἀναγογγύζω ἀμάρτ. ἀναγογγύζω Δ.Κρήτ. ἀνεγογγύζω Α.Κρήτ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀνά καὶ τοῦ ρ. γογγύζω.

1) Ὑπενθυμίζω εἰς τινα μετὰ τινος δυσανασχετήσεως τὴν πρὸς αὐτὸν γενομένην εὐεργεσίαν : Ἦδωκέ μου το κ' ὅστερα μοῦ τ' ἀνεγογγύζει. Μὰ ἂν εἶναι νὰ μοῦ τ' ἀνεγογγύζης κάθε ὥρα, νὰ σοῦ τὰ πλερώσω. Μὴ μοῦ τ' ἀνεγογγύζης κάθε τόσο! Πβ. ἀναγορεύω 2, ἀναγορίζω. 2) Παραπονοῦμαι, μεμψιμοιρῶ : Ἄσμ.

Ἀμέτε πῆτε τοῦ γαδρου νὰ στέκη νὰ ξανοίγη,
ροῦχα ποῦ τοῦ τὰ φέρουνε νὰ μὴν ἀναγογγύζη.

ἀναγόγγυσμα τό, ἀμάρτ. ἀναγόγγυσμα Δ.Κρήτ. ἀνεγόγγυσμα Α.Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀναγογγύζω.

Ἡ μετὰ τινος δυσανασχετήσεως ὑπενθύμις πρὸς τινα τῆς γενομένης πρὸς αὐτὸν εὐεργεσίας : Δὲν ἐπρόφταξε νὰ μοῦ τὸ δώση κ' ἐκίνησε τ' ἀνεγόγγυσμα. Συνών. ἀναγογγυσματιά.

ἀναγογγυσματιά ἡ, ἀμάρτ. ἀναγογγυσματιὰ Δ.Κρήτ. ἀνεγογγυσματιὰ Α.Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀναγόγγυσμα.

Ἀναγόγγυσμα, ὁ ἰδ. : Κάθα μέρα σοῦ κάνει τόσες ἀνεγογγυσματιὰς γιὰ ᾧκειανὰ ποῦ σοῦ ᾧδιδε, λέει, καὶ δὲ τοῦ τὰ γνώρισε.

ἀναγογγυστὸν τό, ἀμάρτ. ἀνεγογγυστὸν Α.Κρήτ.

Τὸ οὐδ. τοῦ ἐπιθ. ἀναγογγυστός.

Μεμψιμοιρία : Δὲ δοῦ τό ᾧδωκε κ' ἐκίνησε τ' ἀνεγογγυστό.

ἀναγογγύρευτος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀνιγογγύριφτους Θράκ. (Μάδυτ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀναγογγύρευω. Ἡ λ. καὶ παρὰ Γερμ. Τὸ ἀνιγογγύριφτους ἐκ τοῦ ἀμάρτ. ἀνεγογγύρευτος.

Ἐκεῖνος τοῦ ὁποίου γίνεται χρῆσις εἰς σπουδαίας μόνον περιστάσεις.

ἀναγογγυρεύω ἀμάρτ. ἀνεγογγυρεύω Α.Κρήτ. ἀνεγογγυρεύω Α.Κρήτ. ἀνιγογγυρεύου Σάμ. ἀνιγογγυρεύου Σαμοθρ.

Ἐκ συμφύρσ. τῶν ρ. ἀναγορεύω καὶ ἀναγυρεύω.

Πβ. ΣΨάλτην ἐν Ἀθηνᾶ 29 (1917) Λεξικογρ. Ἀρχ. 28. Ἡ λ. καὶ παρὰ Δουκ. Τὸ ἀναγογγυρεύω καὶ παρὰ Βλάχ.

1) Ἀναζητῶ ἐπανελημμένως, ζητῶ ἐπιμόνως Α.Κρήτ. Σαμοθρ. : Πήγαινε νὰ τ' ἀνεγογγυρέψης Α.Κρήτ. Δοὺν ἀνιγογγύρα, ᾧμ δὲ δοῦν ἡῦα Σαμοθρ. Ἡ σημ. αὕτη καὶ παρὰ Βλάχ. 2) Κάμνω λόγον περὶ τινος, ἀναφέρω Σάμ.

3) Διαβάλλω, συκοφαντῶ Κρήτ.

Πβ. ἀναγογγεύω, ἀναγυγγεύω.

ἀναγογγύρεψι ἡ, Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀναγογγύρευω.

Ἀναζητήσις : Δὲν ἔβγαλα πρᾶμα ἀπὸ τὴν ἀναγογγύρεψι ποῦ ᾧκαμα.

***ἀναγοδέρευτος** ἐπίθ. ἀνεουδάρευτος Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀναγοδερευτός < ἀναγοδερεύω τοῦ ἀρκτικού α προσλαβόντος σημ. στερήσεως διὰ τοῦ ἀναβιβασμοῦ τοῦ τόνου. Ἰδ. ἀ-στερητ. 2 α.

Ὁ μὴ ὑπερηφανευόμενος : Μὰ πότε δὰ ἦτον ἀνεουδάρευτος καὶ φαίνεται σου σήμερα ἀνεουδαρισμένος ;

***ἀναγοδερεύω**, μέσ. ἀνεουδαρεύομαι Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀναγοδέρω. Ὁ μεταπλασμός κατὰ τὰ εἰς -εύω ρ.

Ὑπερηφανεύομαι, ὑπεραίρομαι : Ἦλαβεν εἴκοσι χιλιάδες κ' ἐνεουδαρεύτηκε. Ὅτι νὰ τ' ἀκούση πῶς τὴ δαινοῦσι, θ' ἀνεουδαρευτῇ πάλι. Συνών. ἀναγοδέρω 2.

***ἀναγοδέρισι** ἡ, ἀνεουδάρισι Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀναγοδέρω, παρ' ὁ καὶ ἀνεουδαρίζω.

Εὐχαρίστησις : Τοῦ γραμματικιστοῦ ποῦ τοῦ ᾧδωκαν εἶν' ἡ ἀνεουδάρισι πῶχει. Εἶδα ἀνεουδάρισι ποῦ τὴν ἔχει εὐτή, κ' οἱ ποδῆς τῆς ᾧλοῦσι! (γελοῦσι). Συνών. ἀναγοδέρισμα.

***ἀναγοδέρισμα** τό, ἀνεουδάρισμα Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀναγοδέρω, παρ' ὁ καὶ ἀνεουδαρίζω.

***Ἀναγοδέρισι**, ὁ ἰδ.

***ἀναγοδερισμός** ὁ, ἀνεουδαρισμός Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀναγοδέρω, παρ' ὁ καὶ ἀνεουδαρίζω.

Ὑπερηφάνεια, ἔπαρσις : Εἶδα ἀνεουδαρισμὸν εἶν' δοῦ τὸν ἡλαβε γ' εὐτὴ μὲ τὸν ἀγαπητικὸν! Πρέπει πῶς ἦτον ἀπορπισμένη καὶ παρανεουδαρίστηκε δῶρα (πρέπει = φαίνεται).

***ἀναγοδέρω**, ἀνεουδάρω Νάξ. (Ἀπύρανθ.) ἀνεουδαρίζω Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀνά καὶ τοῦ ρ. γοδέρω. Τὸ ἀνεουδαρίζω κατ' ἀναλογ. τῶν εἰς -άρω ρ.

1) Χαίρω, εὐχαριστοῦμαι : Ἀ, τοῦ φουστιαμοῦ εἶναι ἡ χαρὰ πῶχεις! Τῷ καλῆσιτρήνας εἶναι ποῦ ᾧσαι ἀνεουδαρισμένη! (καλῆσιτρήνα = πρωτοχρονιάτικον δῶρον). 2)

Ὑπερηφανεύομαι, ὑπεραίρομαι : Ἐνεοῦδαρες πάλι μὲ τὴν δαδρεῖά τοῦ γιοῦ σου! Συνών. ἀναγοδερεύω.

ἀναγομιστός ἐπίθ. Πελοπν. (Ὀλυμπ.)

Ἐκ τοῦ ἀμάρτ. ρ. ἀναγομίζω.

Ἐξωγκωμένος : Τὰ κουτρούλλα τὰ πηγαίνει ἀναγομιστὰ (τοὺς κωνοειδεῖς σωρούς τῶν χωμάτων τῆς ἀμπέλου μεταξὺ τῶν κλημάτων τοὺς σχηματίζει μεγάλους διὰ τῆς βαθείας ἀνασκαφῆς).

ἀναγορά ἡ, ἀμάρτ. ἀνεγορά Μήλ. ἀνεορά Ἀμοργ. Θήρ. Νάξ. (Ἀπύρανθ. Γαλανᾶδ. κ. ᾧ.) Σίκιν. Σίφν.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀναγορεύω.

1) Ἀφορμὴ πρὸς κατηγορίαν, ψόγος, ὄνειδος Νάξ. (Ἀπύρανθ. Γαλανᾶδ. κ. ᾧ.) Σίφν. : Χίλιες ἀνεορές ἔχετε, μόνου μὴ λέτε γιὰ κάνει κακὸ Ἀπύρανθ. || Φρ. Εἶμαι

